N° 22.

NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 21 Mei 1829.

Dit blad wordt driemaal 's weeks uitgegeven op dingsdag, donderdag en zaterdag, tegen den prijs van f 3-00 in de drie provincien, franco in alle plaatsen van het koningrijk f 5-50 De inteekening geschiedt te 's Hertogenbosch bij de drukkers en uitgevers, de gebroeders Gysbrechts, alsmede bij alle voorname boekhandelaren en posthesturen door het geheele koningrijk. Men kan voor dat minder, dan drie maanden inteekenen, bij vooruitbetaling, hetwelk, gelijk ook alle brieven, *franko* moet geschieden.

Bekendmakingen worden tegen 15 cents den regel geplaatst.

NEDERLANDEN.

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In de vergadering der eerste kamer is de wet op de misdrijven tegen de drukpers met 44 tegen één stem (die van den heer baron *Goubau*, eertijds direkteur-generaal voor de zaken van den R. K. eeredienst), aangenomen.

Het ontwerp van adres aan den Koning (betrekkelijk de verhoogde tarieven) is met 34 tegen 12 stemmen, verworpen.

Wij zullen de namen der leden opgeven voor zoo verre dezelve ons bekend zijn. *Voor* het ontwerp hebben gestemd: De heeren graaf *de Thiennes*, baron *van Brienen*, markies *de Trasignies*, baron *de Stochem*, graaf *de Renesse*, graaf *van der Burch*, baron *de Loen*, graaf *de Bethune*, graaf *d'Aerschot, Holvoet, Nicolai* en burggraaf *de Vaernewyck*.

Tegengestemd hebben de heeren: graaf *van Hogendorp*, burggraaf *de Nieuwpoort*, prins *de Gavre*, markies *d'Assche*, baron *d'Arbeck*, baron *d'Osy*, *Cambier*, baron *van Heeckeren*, baron *de Vos*, baron *de Lynden*, prins *de Chimay*, *Moreau de Bieul*, graaf *de Liedekerke*, baron *van Pallandt*, *Martini*, baron *van Alberda*, graaf *de Heerdt*, graaf *d'Hemricourt*, graaf *de Marnix*, graaf *Vandenzeere*, *Pesters van Cattenbroek*, graaf *de Reede*, baron *de Coër*, baron *de Vinck*, *de Jonge*, *van Gennep*, graaf *de Thiennes de Rumbeke*, baron Goubau, graaf *de Lens*, *van de Poll*, *Membrède*, *van der Goes*, *de Brouckere* en baron *de Roël*.

's Hertogenbosch, 30 mei.

De tweede kamer der staten-generaal moet den 18 dezer bijeen geweest en het centrale verslag nopens het ontwerp van wet, houdende strafbepalingen tegen het vergiftigen van brood en andere levensmiddelen, gedaan zijn. Dit ontwerp (hetwelk wij in ons volgend nummer zullen mededeelen) is in dezelfde zitting aangenomen. Men wil, dat de zitting binnen den loop dezer week zal gesloten worden.

De *Courrier des Pays-Bas* zegt, «dat het verwerpen van het adres door de eerste kamer, eene harde les voor de tweede kamer is, doch dat zij niet zal verloren zijn. De vrijheid der drukpers is beter ontvangen geworden. Buiten en behalve de stem van den heer *Goubau*, gewezen minister van eeredienst, is dezelve met algemeene stemmen aangenomen. Het schijnt, dat de begunstiger van den heer *van Ghent*, sedert dat hij zijne pen gebroken heeft, niets meer wil, dat anderen de pen voeren: niets is meer verdraagzaam.»

— Onder de bewijsredenen, welke eenige leden der eerste kamer hebben doen gelden, om het adres aan den Koning niet aan te nemen, haalt men deze aan: «De eerste kamer is wezenlijk een lichaam, hetwelk tot de adelregering behoort en een tegenwigt tusschen de volksregering der tweede kamer moest uitmaken.» Indien dit bewijsmiddel geldig was, zou de volksvertegenwoordiging slechts eene wip of zwengel zijn en telkens, dat een *liberale* maatregel door de tweede kamer zoude aangenomen zijn, moest deze door de eerste kamer verworpen worden. De vertegenwoordigers der natie moeten onderzoeken of zij de wenschen van het volk moeten aannemen en niet stemmen in den geest van een besloten gezelschap. (*Belg.*)

— Onder de (zoogenaamde) goede nederlandsche dagbladen, bekleedt het *Handelsblad* eene eerste plaats. Alleen hebben wij ons verwonderd, dat de belangen van den handelsstand met het *ultra-ministerialismus* laten vereenigen, daar het toch algemeen bekend is, dat, zoo er immer door *Mercurius* voor onze ministers een standbeeld wordt opgerigt, zulks niet in *Amstels* stad zal wezen; eindelijk hebben wij de oplossing van het raadsel gevonden. Eenige honderden abonnementen op het *Handelsblad*, zijn voor 's lands rekening genomen, en dus: *wiens brood men eet, dens woord men spreekt.*

(*Dyenkorf.*)

— Men meldt uit Christiania den 28 april: «Wij hebben brieven van den hoogleeraar *Hansteen* en zijne reisgenooten, welke tot den 19 februarij loopen, alhier ontvangen. Zij hadden den 12 december Tobolsk met sleden verlaten, bij eene koude van 40 graden *Reaumür*. De merkuur was zoodanig bevroren, dat men deze met een mes konde doorsnijden. Zij bevinden zich thans op de hoogte van Sina. Overigens hebben zij het oogmerk hunner reis bereikt en door gelukkige gevolgen hunner waarnemingen den magnetischen Pool ontdekt. Veelligt zullen er eeuwen verloopen, alvorens men Siberië op nieuw zoodanig zal kunnen doorreizen en waarnemen. Bij het afzenden der brieven hadden de reizigers het voornemen gemaakt, om tot Nertschink te gaan, van waar de hoogleeraar te Krasnojarsk zoude terugkeeren. — In de maand van september of october moesten de reizigers te Jenisseisk wederom aangekomen zijn.»

— Men verzekert, dat Z. M. zich onverwijld naar Antwerpen zal begeven, ten einde met het bezoeken der onderscheidene provincien, hetgeen hoogstdezelve voornemens is te doen, een begin te maken.

— Bij besluit van den 9 dezer heeft Z. M. bepaald, dat de bosch-wachters, in de bosschen der domeinen, gemeenten en openbare gestichten, een geweer met eene loop, eene sabel, hangende aan een bandelier over den regter schouder en voorzien met eene zilveren plaat, waarop het woord *Domeinen* en voor de provincien waar de fransche taal in gebruik is, *Domaines* zal gegraveerd zijn, zullen dragen. De permanente kommissie van het amortisatie-syndikaat is met de uitvoering van dit besluit belast.

— De uitspraak van het vonnis in zake der heeren *Bisschoppen*, is tot aanstaande zaturdag uitgesteld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Rome, 2 mei.

De gezanten van Oostenrijk en der Nederlanden hebben reeds hunne geloofsbrieven aan den H. Vader overhandigd. Men zegt, dat de heer *de Chateaubriand* nog eenigen tijd alhier zal vertoeven. De H. Vader heeft eene kommissie van staat benoemd, welke moet raadplegen over de middelen, die ten aanzien van het inwendig beheer moeten genomen worden; zij zal zich bijzonder met den financiëlen staat onledig houden en is samengesteld uit den kardinaal-sekretaris van staat, den kardinaal-decken, den kardinaal-kamerling en de kardinalen *Pacca*, *di Gregorio* en *Dandini*.

— Men vermeent, dat H. K. H. de groot-hertogin *Helena*, den 6 vertrekken zal. De heer *de Chateaubriand* heeft voor haar den 29 april een luisterrijk feest gegeven.

— Gister avond heeft alhier eene noodlottige gebeurtenis, welke het leven aan vele personen gekost heeft, plaats gehad.

Het huis bij het kasteel S. Angelo, aan de zijde van

het Vatikaan, waarin men bezig was met vuurwerken in gereedheid te brengen, is in de lucht gesprongen; drie werklieden zijn onder de puinhoopen begraven; men heeft den ganschen nacht gewerkt, om den grond op te ruimen en hen te redden, doch het was te vergeefs. In de buurt zijn drie andere personen dood gevonden en twee gekwetsten, wier namen onbekend zijn, zijn dezen avond gestorven. De eerste kunst-vuurwerkmaker, een jong mensch, is zonder gebrand of gekwetst te zijn, op eenen grooten afstand weggeworpen, en men gelooft niet, dat hij den dood ontkomen zal.

Sommige aanliggende huizen hebben aanzienlijke schade geleden en in de geheele buurt zijn de glazen gebroken; men beweert zelfs, dat niet ver van het huis, hetwelk gesprongen is, een kruidmagazijn is gelegen, hetwelk gelukkig niet is getroffen.

ODESSA, 25 *april*.

Den 29 maart hebben de Turken met 3000 man ruiterij en 2000 man voetvolk herhaalde uitvallen uit Giurgevo gedaan en de russische legerplaats bij Daja aangevallen, doch zijn door de regementen kozakken *Rykafsky* en *Platoff*, met uitstekende dapperheid ontvangen; twee eskadrons huzaren en het vuur van twee stukken geschut, die de generaal-majoor *Petrischtscheff* den kozakken te hulp zond, noodzaakten den vijand naar de vesting terug te trekken. Het verlies der Turken is vrij aanmerkelijk; drie derzelve werden krijgsgevangen gemaakt. Aan onze zijde zijn 6 kozakken gekwetst en een hunner onderofficieren gesneuveld.

LONDEN, 16 *mei*.

De heer *O'Connell* heeft zich, op den avond van den 15 mei, in het lagerhuis vervoegd, om aldaar als vertegenwoordiger van het graafschap Clara zitting te nemen. De spreker of voorzitter heeft echter gemeend, hem niet tot het doen van den nieuwen eed, die bij de gelijkstellingswet voor de katholijke leden is voorgeschreven, te moeten toelaten; maar integendeel den ouden eed van hem gevergd, die wel bij de genoemde wet voor het vervolg is afgeschaft, doch desniettemin, volgens het gevoelen des voorzitters, nog moest afgelegd worden, door iemand, die voor het in werking brengen dezer wet verkozen is geworden. De heer *O'Connell* weigerde, zoo als van zelfs spreekt, om eenen eed af te leggen, die met eene afzwering van het roomsch katholijk geloof gelijk staat; waarop de voorzitter hem gelastte, om zich dadelijk te verwijderen, aan welk bevel de heer *O'Connell* zonder tegenspraak gehoorzaamd heeft. Dadelijk na zijn vertrek heeft de heer *Brougham* voorgeslagen, om de heer *O'Connell* voor de balie van het huis te roepen, en hem no pens de redenen van zijne weigering te hooren. Na eenige woordenwisselingen heeft het huis besloten, om dit voorstel op maandag den 18 mei in overweging te nemen.

PARIJS, 17 *mei*.

Brieven uit Toulon van 10 dezer, melden het navolgende:

»De korvet *Pomone*, welke sedert twee of drie dagen alhier is aangekomen, heeft de tijding medegebragt, dat de onderhandelingen door den heer *Delesseps*, fransch konsul te Tunis, bij den Dey van Algiers ondernomen, te eenenmale mislukt zijn.

»De Dey moet verwonderd geweest zijn, dat Frankrijk geene herstelling van eer aan hem gaf en eenen oorlog volhield, welke hij noch aangestookt, noch verdiend had, en vooral dat hij tot de betaling eener schadeloosstelling, die zijn geheel vermogen te boven ging, genoodzaakt werd. Hij zou verklaard hebben, dat hij zich aan zijn eerste antwoord hield, namelijk dat hij toestemde, om de kosten van dezen oorlog te betalen, maar alleen tot op het oogenblik, waarop hij den eersten franschen onderhandelaar ontvangen had en indien dit voorstel, waarbij hij zich alleen bepaalde, aan het verlangen van Frankrijk niet konde voldoen, hetwelk hem zoude spijten, dat hij dan de gevolgen van eenen oorlog, die hij vermeend onregtvaardig te zijn, zoude afwachten. Hij zoude vervolgens den heer *Delesseps* voorgeschreven hebben, hem nimmermeer over deze zaak te spreken.«

Die brieven melden mede, dat de Dey van Algiers de geheele kust van Barbarie versterkt heeft en indien Frankrijk eene krijgsonderneming tegen hem zoude willen doen, dat er alsdan aanzienlijke troepen noodig zouden zijn, om deze goed te doen gelukken.

— In de fransche dagbladen leest men, dat den oorlog tegen den Dey van Algiers bepaald en de generaal die het bevel zal voeren, reeds benoemd is; men zegt, dat de geheele wereld over deze keuze zal verwonderd staan.

Het landelings-leger zal uit 24,000 man zamengesteld zijn, welke binnen zes weken zullen vertrekken.

— De heer *Chateaubriand* wordt alhier binnen twee dagen verwacht.

— De hertog van Orleans en de hertog *de Chartres*, reizende *incognito*, om zich naar Engeland te begeven, zijn te Lille den 12 dezer, des namiddags ten 2 ure aangekomen.

— De graaf *de Villafior* heeft Parijs verlaten, om naar Londen terug te keeren.

— De heer *Campuzano*, laatstelijk gezant van Spanje te Lissabon, is tot ambassadeur te Weenen benoemd; binnen weinige dagen moet hij alhier aankomen.

— Men verzekert, dat het berigt over de begrooting aanstaande woensdag moet uitgebragt worden.

— De plaats van den heer *Henrion de Pensey*, als eerste voorzitter van het hof van kassatie zal, zoo men wil, voor alsnog, niet aangevuld worden, hoezeer men algemeen van gevoelen is, dat de heer *Portalis* als president der kriminele afdeeling van het hof van kassatie, spoedig zal worden vervangen.

— Men hoopt dat de vier bisschoppen, welke laatstelijk door den Koning benoemd zijn, in de kerkvergadering tegen S. *Pieter* en *Paulus* aanstaande, bekwaam verklaard zullen worden en in dit geval zouden zij in de maand julij worden gewijd en bezit hunner zetels kunnen nemen.

— Mevrouw *de Villèle*, moeder van den graaf *de Villèle*, is den 11 dezer te Toulouze in den ouderdom van 77 jaren overleden.

— Een marinier aan boord van het fransche eskader, meldt onder dagteekening van den 11 april: wij wachten alle oogenblikken den last om de stad aan te vallen; reeds hebben er verscheidene kleine gevechten plaats gehad, die geen beslissend gevolg gehad hebben.

Ons eskader is zamengesteld uit 27 vaartuigen, 2 schepen en 9 fregatten.

— De heer *Portalis*, minister van buitenlandsche zaken, heeft den 17 met den Koning gewerkt.

St. Oedenrode, mei 1829.

Aan de redaktie van den Noord-Brabander!

Zoo dan ook onze provincie mag zien verrijzen in de reeks diergene rangschikken, welke prijs weten te stellen op de vrijheid, die elken Nederlander door de grondwet is gewaarborgd! Zoo dan wordt vervuld het belangrijk vertrouwen, hetwelk de zuidelijke dagbladen voor eenige weken omtrent Noord-Braband koesterden! Dank zij den ware vrienden van grondwettige vrijheid, dank zij den *Noord-Brabander*, die de ingezetenen met zoo veel ijver en *belangeloosheid* hunne regten en dierbare belangen deden kennen! De *stemgeregtigden*, zoo als het gerucht algemeen verzekert, hebben op de meeste plaatsen hunne regten en pligten, ondanks velerlei tegenkantingen, weten te handhaven; terwijl diegenen, welke door ingeslopene vreemdelingen zijn bezweken, voor het toekomende des te sterker zijn bemoedigd, zoo als het vooral te Woensel in uwe nummers 18 en 19 vermeld, meer dan genoeg heeft doen blijken. — Thans zijn aller oogen op de in de onderscheidene distrikten gekozene kiezers met de uiterste belangstelling gevestigd: en billijk; daar van hen onmiddelijk afhangt, ons bekwame staten onzer provincie of te behouden of te bezorgen. Ik twijfel niet of de *Noord-Brabander* zal hierin even als voren omtrent de stemgeregtigden, alles bijdragen, wat ter inlichting der kiezers noodig is en wat voorts strekken kan, om hen tegen den invloed van lage kuiperijen en andere misdaden van omkoperij te behoeden. In afwachting dezer zal U.Ed. het mij ten goede duiden, hier een enkel woord dienaangaande, als voorloopig hier neder te stellen. Het betreft den *eed*, dien elke kiezer bij den keus der provinciale staten gehouden is te verrigten. — Artikel 49 van het reglement omtrent de zamenstelling der provinciale staten beveelt onder andere, dat van de kiezers zal worden afgelegd de eed of de belofte, *dat zij, ter vervulling der openstaande plaatsen, hunne stem zullen uitbrengen op zoodanige personen, welke zij in gemoede gelooven de noodige vaardigheden te hebben, en door hunne deugd, bekwaamheid en bekende deelneming in de belangen van de provincie, tot de betrekking geschikt te zijn, alsmede dat zij tot het doen der keuze noch zelven, noch door anderen, ontvangen of beloofd hebben, ontvangen of genieten zullen eenig geld, goed of*

geschenken, hoe ook genaamd. — Ongetwijfeld eene groote verantwoordelijkheid voor hen allen, die, gelijk zij zijn gehouden, het gewigtige van den eed en van dezen eed beseffen; te zweren, in gemoede te gelooven, dat hij, op wien men zijne stem uitbrengt, de *noodige vereischten* heeft! — In gemoede te gelooven, dat hij geschikt is tot de betrekking van lid der provinciale staten door zijne *deugd, bekwaamheid* en *bekende deelneming* in de belangen der provincie! — Hoe is het mogelijk, dacht ik bij mij zelven, dat menschen, welke in andere gelegenheden te regt met zoo veel huivering hierin te werk gaan, zich zoo ligtzinnig in dit opzigt aan meineed (bij God en den mensch zoo verfoeijelijk) blootstellen! Immers kan men wanen in *gemoede* wezenlijk *te gelooven*, dat iemand de noodige *vereischten* bezit, omdat hij van den eenen of anderen burgemeester wordt voorgesteld zonder verdere inlichtingen van welvertrouwde weldenkenden in te winnen? Kan men voorgeven in *gemoede te oordeelen*, dat iemand tot provinciale staat geschikt is, om zijne *deugd*, als men geene, of hetwelk zou kunnen gebeuren, juist tegenstellige bewijzen heeft? Om zijne NB. *bekende deelneming in de belangen der provincie*, als men juist door onderzinding van zijne *bekende* tegenwerking bewust is dier belangen? Waarlijk, langen tijd dobberde ik in deze gedachten; toen mij het volgende in een brief, mij door eenen vriend uit een der kiesdistrikten van onze provincie werd medegedeeld.

»Onlangs bevond ik mij in het gezelschap van M., burgemeester en notaris te .....; toevallig liep het gesprek over de verkiezingen; zijn Ed. verhaalde mij, dat hij zelf voor kiezer was geweest en daar ik over de wijze van handeling, die zoo ik meende en nog meen bij die gelegenheid gevolgd wordt, het een en ander ondervroeg, antwoordde die heer mij op de stelligste wijze onder de zekerste verzekering, dat hierbij geen eed vereischt of gedaan werd...: daar ik weet dat UEd. het reglement bezit, gelief mij dezer dagen hiervan te verwittigen.. enz. Ik zond mijnen vriend het hierbovengemeld artikel over — doch tevens vond ik in deze onbewustheid van eenen *burgemeester en notaris* mijn raadsel allezins verklaard: immers indien zulk heer hieromtrent onwetend is; geen wonder, dat zulks meer bij eenvoudige lieden plaats grijpt. Dit is voor mij een spoorslag geweest, door uw geëerd blad de kiezers in geval van onbewustheid in te lichten; en, gelijk zij verzekerd zijn, dat zij eed doen op die wijze als in voornoemd artikel gezegd is, het hunner geweten over te laten, welke maatregelen zij te nemen hebben van onderzoek, raadneming enz., om niet een gerust gemoed den meineed wrekkende God tot getuigen hunner verklaring in te roepen.

Ik heb de eer te zijn. *Uw Lezer.*

ZAAK VAN DEN HEER BISSCHOPPEN.

Onwettigheid van het besluit van den 25 july 1822.

De heer *J. J. Sassen*, verdediger des beklaagden, verklaart, dat hij van de middelen der daadzaak afziet, om zich alleen met het regtspunt bezig te houden. De daad, waarvan de heer *Bisschoppen* is aangeklaagd, is door geene wet verboden, gevolgelijk kan hij geene straf ondergaan. Het besluit, wel is waar, van den 25 julij 1822 verbiedt, om het beroep van onderwijzer, zonder voorafgaande toestemming, krachtens een getuigschrift van bekwaamheid door de provincíale kommissie van onderwijs afgegeven, uit te oefenen; maar dit besluit is onwettig. Het is geene dezer drie takken der wetgevende magt voortgevloeid, gevolgelijk moet het niet ten uitvoer gelegd worden. (Art. 4 van het wetb. van strafregt, 195 van het wetb. van strafv. en 172 der grondwet.)

Alvorens tot het onderzoek van dit vraagpunt over te gaan, moet ik eene tegenwerping, welke de auditeur van het openbaar ministerie mij betrekkelijk de bevoegdheid van de regterlijke magt, zoude kunnen doen, wederleggen, om de wettigheid der akten, waarvan de toepassing gevorderd wordt, te onderzoeken.

Onze grondwet onderscheidt drie magten: de *wetgevende* magt, welke gezamenlijk door den Koning en de staten-generaal, om nieuwe wetten te maken en de oude af te schaffen, wordt uitgeoefend (art. 105 der grondw.); de *uitvoerende* magt, door den Koning en verantwoordelijke ministers voor de uitvoering derzelfde wetten (art. 56 en 177 der grondwet) en de *regterlijke* magt, door onherroepelijke regters uitgeoefend, om op bijzondere gevallen de naauwkeurig onderzochte en door de twee andere magten afgekondigde wetten toe te passen. (Art. 66 der grondwet.)

Elk dezer magten bestaat op zich zelve, de eene is onafhankelijk van de andere, de eene kan inderdaad de akten of besluiten van de anderen niet vernietigen of verijdelen, maar zij is niet genoodzaakt, die goed te keuren, ten uitvoer te leggen of toe te passen.

Boven de drie magten verheft zich de grondwet, om deze binnen hare wederzijdsche palen te houden, waaraan elke magt even als den laatsten burger onderworpen is; alle leden die de magten zamenstellen, leggen den eed van getrouwheid aan de letter en den geest dezer wet af.

Indien het mogelijk was, dat de wetgevende magt eene wet daarstelde in strijd met de beginselen dezer grondwet, zoude noch het uitvoerend, noch het geregtelijk gezag dezelve kunnen ten uitvoer leggen of toepassen, zonder zich aan inbreuk op *de wet der wetten* medepligtig te maken.

Het geregtelijk gezag is alleen slaaf der wet, voor zoo ver deze grondwettig is; indien het anders was, zouden de regters onder de onmiddellijke afhankelijkheid van het uitvoerend bewind staan, waarvan zij slechts de werktuigen zouden zijn. Het gezag des regters bepaalt zich tot daartoe, om te onderzoeken, of eene wet uit de verschillige takken der wetgevende magt voortspruit. Aan anderen komt het regt toe de billijkheid en het nut daarvan te onderzoeken.

»De regter, zegt de heer *Meyer*, kan en moet de uitwendige waarde van al hetgeen hem als verbindend wordt aangeboden, onderzoeken, hoezeer hij de inwendige geldigheid niet kan beoordeelen, tenzij bij verdrag onder partikulieren. Alle regtbank, voor welke eene wet, een reglement, een bevel wordt ingeroepen, moet daarvan het bestaan bevestigen, dat is, moet onderzoeken, of de bepaling waarachtig is, of zij in de vormen en binnen de voorschreven palen is gegeven, hoezeer hij zich moet onthouden, om geen vonnis over de voor- of nadeelige gevolgen, welke zij zouden kunnen te weeg brengen, of over de middelen, die men daarvoor in de plaats zoude kunnen stellen, te slaan. De regter moet beslissen of de akte, die men aan een der partijen opwerpt; wezenlijk administratief is, in dezen zin, of hij, die dezelve gemaakt heeft, de bevoegdheid en den wil in zich heeft vereenigd, om in naam van het uitvoerend gezag te handelen, enz. De regtbank, die, vóór dat zij eene bepaling van een gezag toepast, onderzoekt of dit gezag bevoegd is en of de bepaling overeenkomstig de grondwettige vormen is daargesteld, bewijst hierdoor alleen hare gehoorzaamheid aan de eerste wetten van den staat.

De verdediger haalt nog onderscheidene schrijvers, zoo als den heer *Dupin* en *Henrion de Pansey* aan, om zijn gevoelen te staven.

»Het stelsel, hervat de heer *Sassen*, hetwelk ik verdedig is door alle regtbanken en hoven van Frankrijk aangenomen.« Bij deze gelegenheid geeft hij voorlezing van een merkwaardig gewijsde van het hof van Metz onder dagteekening van 21 januarij 1829 en van een vonnis der regtbank van Strasburg den 29 januarij van denzelven jare op de conclusien van het openbaar ministerie geslagen.

Ons land, zegt hij eindelijk, levert ons meer dan een voorbeeld op, wegens het aannemen dezer beginselen.

De hooge geregtshoven van Luik en 's Gravenhage hebben deze in hunne gewijsden van 27 julij 1826 en 30 october 1828 uitdrukkelijk erkend; zoo als de heer *Beaugrand*, substituut prokureur-generaal bij het hoog-gerechtshof te Luik, in zake *Woot de Thrixte* en *de Chestret*, dezelve bij zijnen eisch erkend heeft, en wanneer de kommissarissen der regering, diezelfde beginselen verkondigen, behoef ik dan nog nadere bewijzen tot staving mijner vooruitstellingen, aan te halen?

De verdediger, na een vonnis der regtbank van eersten aanleg te Brussel, onder dagteekening van 1 februarij 1830, te hebben wederlegd, gaat tot het grondig onderzoek van het vraagpunt over of het besluit van 1822 wettig is? (waaromtrent nader in een volgend nommer).

VERZOEKSCHRIFTEN.

Gedurende de beraadslagingen over de tweejarige begroting, zijn aan de tweede kamer der staten-generaal de navolgende verzoekschriften betrekkelijk de vrijheid van onderwijs en de uitvoering van het concordaat, ingezonden; als: 1°) uit Zeveneecke (Oost-Vlaanderen), met 59 teekenaars, waaronder een gewezen burgemeester, de re-

den van den gemeenteraad en vele renteniers; 2°) uit Lede met 166 teekenaars, al de aanzienlijksten der gemeente; 3°) uit Baardeghem, 180 teekenaars, aan het hoofd van welk verzoekschrift geteekend hebben twee assessoren, de sekretaris, en drie leden van den raad; 4°) uit Wanzele met 34 aanzienlijke ingezetenen; 5°) uit Impe met 84; 6°) uit Wieze met 170; 7°) uit Moorsele de tweede reis, met 472 teekenaren. Alle deze gemeenten behooren tot de provincie Oost-Vlaanderen. 8°) Uit Rymenam (bij Mechelen) met 66 en 9°) uit Sempst (*id.*) met 71 teekenaren.

De katholijke ingezetenen der gemeenten van Cuyk (Noord-Braband) hebben dezer dagen mede een verzoekschrift met 93 onderteekeningen, waaronder vele kiezers en grondeigenaars, aan de tweede kamer opgezonden, hetwelk wij hier laten volgen:

»Edelmogende heeren!

»De ondergeteekenden alle katholijke ingezetenen der gemeenten van Cuyk, provincie Noord-Braband, hebben eerbiedig de vrijheid uwe edelmogenden hunne bezwaren voor te stellen betrekkelijk twee belangrijke posten der tienjarige begrooting, te weten de uitgaven voor de onderscheidene eeredienſten.

»De uitgaven voor den katholijken eeredienst zijn op die begrooting gebragt ter somme van ƒ 2,200,000, terwijl de uitgaven voor de *niet*-katholijke eeredienſten ter somme van ƒ 1,400,000 op die begrooting gebragt zijn.

»Daar nu ten minste drie vierde gedeelten der bevolking van dit koningrijk den roomsch-katholijken godsdienst belijden, kan niet worden ontkend, dat tusschen die twee posten geene billijke evenredigheid bestaat en dat de onkatholijken naar evenredigheid van hun getal, een veel grooter aandeel uit de schatkist van het rijk genieten, dan de katholijken; hetwelk alleszins strijdig is met de grondwet.

»Om welke redenen de ondergeteekenden uwe Edelmogenden als vertegenwoordigers des geheelen nederlandschen volks, eerbiedig verzoeken deze onbillijke, reeds zoo lang bestaan hebbende ongelijkheid te doen ophouden, alvorens de tienjarige begrooting goed te keuren.

»T welk doende enz.«

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, den 18 mei 1829.

Werk. sch.	57 1/4	à 1/4	Spanje	33 1/4	à 34 f.
Rest. Uitges.	1/8	à 15/16	——— Parijs	8 1/4	à 9 1/4
Kans-Billett.	20	à 1/8	——— Coup.		à
Stellen		à	Weenerbank	89	à 1/8
Am. Synd.	100 1/8	à 101	———	74	à 3/4
Losrenten	97 1/8	à 98 1/4	——— Certif.	50 1/8	à 3/4
Handelmaats.	86 1/8	à 87 1/4	Metalique	94	à 3/4
Pr. Renten		à	——— L.	94	à 3/4
———	78 1/4	à 79	Bank-aktien	1320	à 1325
Hist. te Parijs	73	à 1/8	Aand. *R.* ƒ 100	193	à 195
Kasl. *Hope*	100	à 1/8	Dito ƒ 250	376	à 378
——— Iosch.	56 1/8	à 57	Ital. Mont.		à
——— Certif.	3 1/8	à 1/4	Napels Cert.		à
——— Hamb.	83 1/4	à 83 1/4	Dito in Napels	79 1/4	à 3/4
——— Londen	86 1/4	à 3/4	Dito in Lond.	82 1/4	à 83 1/4
Pr. Lond. 1.		à	Eng. Gecons.	87 1/4	à 88
——— 2.		à	N. Rus. L. A.	99	à 1/8
Den. Lon. 3.	65 1/8	à 1/4	——— B.		à

De markt der granen, te Eindhoven, van dinsdag den 19 mei zijn geweest:

Tarwe,	} het nederlandsch mud	ƒ 15-50	à 16-
Spurrie,		ƒ 5-70	
Boekweit,		ƒ 4-00	
Haver,		ƒ 2-90	à 3-50.
Het nederlandsch pond boter:		ƒ -45	à -40.

De vier nederlandsche ponden roggebrood 29 cents.

Belangrijke aankondiging.

Eene Nederduitsche Vertaling der BELIJDENIS VAN DEN HEILIGEN AUGUSTINUS is ter perse en zal eerstdaags verschijnen. Inteekening ƒ 1-50 *cents*, bij A. ZWEESAARDT, Boekverkooper te *Amsterdam*, en in de voornaamste Boekhandelaren des Rijks verkrijgbaar gesteld worden, bij wien ook het prospectus gratis te bekomen zijn.

Dit werk (in-12° gedrukt, zal *plus minus*, 400 pagina's beslaan), hetwelk ieder Christen en Vriend van ware Godsvereering niet dan ten hoogste welkom en aangenaam kan zijn, is door eene geoefende hand in eenen vloeijenden stijl geschreven en waaraan de Uitgever geene kosten heeft ontzien, om hetzelve door fraaiheid van druk en helder papier te doen uitmunten, hetwelk hem op een gunstig debiet doet hopen.

A. ZWEESAARDT.

BEKENDMAKINGEN.

Probatum middel,

TER VERNIETIGING

VAN

WEEG- of WANDLUIZEN.

J. T. BORBOUX en *P. S. VERKOYEN* maken bekend, dat door hen dit middel is aangewend. In de jaren 1827 en 1828 hebben zij 43 huizen, 2 schepen en 2 boeven buiten de stad geheel en volkomen gezuiverd, zonder dat zulks eenen onaangenamen reuk te weeg brengt noch iets schadelijk voor den mensch is, zoo als het zwavelen. De prijs van het zuiveren eener bedstede is van 5 tot 12 gulden en een ledikant van 3 tot 5 gulden. Zoodra een huis of kamer gezuiverd is, kunnen deze dadelijk betrokken worden. Zij zijn ook voorzien van getuigschriften, een van Z. Excellentie den heer Gouverneur van Noord-Braband, waarvan zij het tuinmanshuis geheel en volkomen gezuiverd hebben, en een van de heeren Administrateurs van een rijk gebouw binnen deze stad, en nog vele andere, bij wien zij hun werk ten uitvoer hebben gebragt. Bovendien achten zij het voordzakelijk, ter kennis hunner Begunstigers te brengen, dat, indien onverhoopt het bewuste middel aan de verwachting niet mogt beantwoorden, de onkosten deswege door hen zullen worden uitbetaald.

Iemand hiervan verlangende gebruik te maken, kan bovengenoemden in persoon ontbieden, wonende binnen deze stad, in de Hinthamerstraat, letter C, n° 166. — De brieven franko.

LITHOGRAPHIE.

opgerigt te *'s Gravenhage*, door de Gebroeders LANGENHUYSEN, vervaardigen alle soorten van STATEN, TITELS, VIGNETTEN, CIRCULAIRES, VISITE- en ADRESKAARTJES, MUZIJK, LANDSCHAPPEN, PORTRETTEN en verder alles, wat door den STEEN kan worden bewerkt. — Zij beloven eene nette en prompte bediening en beveelen zich in een' ieders gunst.

*** Der ondergeteekende, als eerste Uitvinder en Fabrijkant sedert 1800 van het echte KUNST-DOORHAALBLAAUW, in het formaat van toren-lot, verwittigt zijn geëerd Publiek, dat alleen het voormelde BLAAUW van zijnen huize te bekomen is in het groot en klein, à 55 cents de 5 oncen Nederlandsch. Voor Winkeliers met een aanzienlijk rabat. — Verzoeke brieven en geld *franko* te bezorgen in de 2de Weterings Dwarsstraat, N° 37, te *Amsterdam*, bij

Hr. OVERMAN.

[illegible] Haar, [illegible] Heeren,

[illegible] kennelijk dat sterkte van het Haar en [illegible] bestaanden verschillende voortbrengsels, grootte en prijzen, zijn te bekomen bij de Uitgevers dezer Krant.

Bovengemelden hebben mede eene nieuwe verzameling van ALTAARTABELLEN, in alle soorten van lijsten verhandelen.

*** Bij PETIT en FRITSEN, *Winkeliers* te *Rijsbergen*, bij *Helmond*, zijn te bekomen diverse soorten van KOORTEN, van de beste klank en spelende gegoten, verguldten gebersten en diensvolgens defecten in carillons. Alles op een of meerder jaren proef en civiele prijs.